

Att vanhedra arvet efter Dag Hammarskjöld

Genom att samarbeta i tortyren av Julian Assange har Sverige brutit mot konventionen mot tortyr – och försökt att rättfärdiga detta med falska argument uttänkta av en släkting till en FN-martyr

*Al Burke
12 augusti 2019*

Sedan FN:s bildande har Sverige varit en av dess hängivnaste anhängare. Detta stöd har inkluderat proportionellt stora ekonomiska bidrag, talrika FN-tjänstemäns service och, fram till nyligen, i stort sett trogen efterlevnad av FN:s principer och ideal.

1948 blev Folke Bernadotte, en medlem av den svenska kungafamiljen, FN:s första framstående martyren när han mördades av sionistiska terrorister under en fredsmission i Israel-Palestina. "Undersökningen" av mordet, utförd av israeliska myndigheter, var en fars som tydligt var avsedd att förhindra sanningen från att komma fram. Det har fastställts att en av dem som planerade mordet var Yitzhak Shamir, som senare skulle bli Israels premiärminister.

Tretton år efter mordet på Folke Bernadotte mötte Dag Hammarskjöld ett liknande öde medan han tjänade som FN:s andra generalsekreterare. Han dog i en misstänkt flygplansolycka under ett fredsmäklande besök i Katanga — till USA:s, Belgiens och Storbritanniens regeringars stora missnöje — under det secessionskrig som då rasade i denna kongolesiska provins. Som i fallet med Folke Bernadotte kännetecknades utredningen av den svenska generalsekreterarens död av grov och uppenbarligen avsiktlig inkompetens. Det finns plausibla, oundersökta skäl att tvivla på den officiella versionen om att flygkraschen var en olycka. Men det råder ingen tvekan om att Dag Hammarskjöld var och är fortfarande allmänt respekterad för sina insatser för mänskliga rättigheter och världsfred. Bland hans beundrare fanns den amerikanska presidenten John F. Kennedy som betraktade Hammarskjöld som "vårt århundrades störste statsman".

Övergivna principer

Sveriges engagemang för FN och dess principer förklaras på regeringens webbplats: "Mer än 70 000 svenskar har gjort FN-tjänst genom åren och många svenskar har arbetat som FN-medlare. Sverige har arbetat med många av FN:s arbetsområden. Sverige har också startat arbetet med många viktiga sakfrågor, däribland dödsstraffets avskaffande, barns rättigheter, avskaffandet av apartheid, **tortyrkonventionen** (*emfas tillagd*) liksom inom områden som nedrustning, miljö och narkotikabekämpning är exempel på frågor som Sverige arbetat med. Sverige är också en av de största givarna till FN:s olika organ inom utvecklingsarbetet mellan olika länder."

Den svenska regeringen har behållit retoriken, men har de senaste åren börjat överge principerna. Ingenstans är detta mer uppenbart än i dess samarbete om förföljelsen av Julian Assange, vilket nyligen blev ämne för ovanligt skarp kritik från FN:s särskilde rapportör om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling, däribland följande:

I nästan nio år har de svenska myndigheterna systematiskt underhållit, återupplivat och underblåst berättelsen om misstänker mot herr Assange för "våldtäkt", trots lagens krav om anonymitet, trots den obligatoriska principen om oskuldspresumtionen, trots att det rent objektivt inte fanns någon realistisk möjlighet till en fällande dom, och trots motstridiga bevis som tyder på att de klaganden faktiskt aldrig hade för avsikt att anmäla herr Assange för något sexuellt brott, men att de hade blivit pressade ("railroaded") av den svenska polisen att göra detta och därefter hade beslutat att "sälja" sin berättelse till tabloidpressen.

Den resulterande skadan på herr Assanges anseende bevarades och förvärrades av den svenska åklagarens ständiga avslag, i motsats till vanlig praxis i många andra fall, på alla möjligheter för honom att svara på åklagarens frågor utan att samtidigt utsätta sig för risken för vidareutlämning till USA. Inte vid något tillfälle gjorde de svenska åklagarmyndigheterna något försök att förhindra, begränsa eller gottgöra skadan till herr Assanges anseende eller att skydda hans mänskliga värdighet genom att offentligt avfärda och korrigerade uppenbara överdrifter och förvrängningar av anklagelserna mot honom.

Tillkännagivandet den 13 maj 2019 om att den svenska åklagarmyndigheten hade återupptagit sin preliminära utredning av samma anklagelser mot herr Assange som gjordes redan 2010 ökar min allvarliga farhåga att berättelsen om misstänkt "våldtäkt" i detta fall verkar missbrukas för att avsiktligt undergräva hans rykte och trovärdighet, samt att i slutändan göra det lättare för Storbritannien att utlämna honom till USA....

Det finns rikligt med bevis att sedan augusti 2010 har regeringarna i USA, Storbritannien, Sverige och (sedan maj 2017) Ecuador gradvis antingen bifallit, samtyckt till, anstiftat eller t.o.m. initierat eller aktivt bidragit till en ihållande och ohämmad kampanj av offentlig mobbing, skrämelse och förtal mot herr Assange, bestående av en stadig ström av offentliga uttalanden från inte bara massmedia och inflytelserika privatpersoner, utan även nuvarande eller tidigare politiska figurer och senior tjänstemän för olika regeringsgrenar, inklusive domare som personligen varit involverade i någon juridisk process mot herr Assange....

Det bevis som jag har fått tillgång till antyder starkt att det primära internationella ansvaret för de beskrivna mönstren av grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, och tillika den resulterande utsattheten av herr Assange för psykisk tortyr, ligger hos Storbritanniens, Sveriges, Ecuadors och USA:s regeringar. Detta ansvar är både gemensamt, för den förutsägbart kumulativa effekten, och enskilt för varje regerings respektive bidrag genom direkt utövande eller, som fallet må vara, genom anstiftan, samtycke eller undfallenhet — och dessutom genom underlåtenhet att förhindra sådana övergrepp mot herr Assange från att förövas av personer som agerar inom sina jurisdiktioner.

Detta och mycket mer ingick i ett 18-sidigt brev som, med små variationer, skickades den 27 maj av FN:s särskilde rapportör Nils Melzer till de fyra samarbetande regeringarna. Hela texten i brevet till den svenska regeringen finns på: <https://julian-assange.se/docs/Melzer-Sverige.pdf>

Breven till de fyra regeringarna offentliggjordes inte officiellt förrän den 30 juli, men det mesta av innehållet avslöjades innan dess via intervjuer och artiklar i olika media; se referenser här nedan.

Att vanhedra arvet från farfars bror Dag

Den svenska regeringens avvisande svar skickades den 12 juli, och det är en bitter ironi att det konstruerades av ett barnbarn till en bror till Dag Hammarskjöld. Det var Elinor Hammarskjöld som, i sin roll som regeringens rättschef, svarade på Nils Melzers 18-sidors kritik från den 27 maj med ett 4-sidigt brev bestående till stor del av osanningar, undanflykter och flagranta utelämnanden — som påpekats i följande förfrågan, som skickades till henne den 5 augusti:

Amb. Elinor Hammarskjöld
Rättschef
Sveriges regering

Den svenska regeringens svar på kritik av FN:s särskilde rapportör

Jag har med intresse läst ditt svar den 12 juli på brevet daterat den 27 maj 2019 från Nils Melzer, FN:s särskilde rapportör om tortyr, etc., till den svenska regeringen. Det finns flera punkter i ditt svar som förtjänar ytterligare diskussion, inklusive följande:

1. Regeringens befogenhet i rättsliga frågor

Du påstår att "... den svenska regeringen inte får blanda sig i ett pågående ärende som hanteras av en svensk myndighet.... Regeringen är konstitutionellt förhindrad från att kommentera eller påverka självständiga beslut från åklagarmyndigheten."

Detta verkar inte vara sant. Enligt den svenska grundlagen:*

"Regeringen får genom nåd efterge eller mildra en brottspåföljd eller en annan sådan rättsverkan av brott samt efterge eller mildra ett annat liknande ingrepp som avser enskildas person eller egendom och som har beslutats av en myndighet.

"Om det finns synnerliga skäl, får regeringen besluta att vidare åtgärder för att utreda eller lagföra en brottslig gärning inte ska vidtas."

Således verkar det som om regeringen är *konstitutionellt bemyndigad* att "blanda sig i ett pågående ärende som hanteras av en svensk myndighet". Hur är någon annan slutsats möjlig?

Också relevant i detta sammanhang är följande avsnitt i grundlagen:

"Chefen för det departement som har hand om utrikesärendena ska hållas underrättad, när en fråga som är av betydelse för förhållandet till en annan stat eller till en mellanfolklig organisation uppkommer hos en statlig myndighet."

**Regeringsformen: Kap. 12, Stycke 9 och Kap. 10, Stycke 13*

Vidare är det uppenbart att den svenska regeringen definitivt inte har känt sig "konstitutionellt förhindrad från att kommentera eller påverka självständiga beslut från åklagarmyndigheten" i Assange-fallet. Justitieminister Morgan Johansson har till exempel under bästa sändningstid på svensk television påstått *som faktum* att Julian Assanges motiv för att utöva sin lagliga rätt till asyl i Ecuadors ambassad i London var att undvika rättvisa i Sverige. I bästa fall är detta uttalande och andra liknande uttalanden resultatet av bedövande och, för en justitieminister, ousäktlig okunnighet. I värsta fall, och med all sannolikhet, är de fullständiga lögner.

Som utrikesminister i en tidigare regering ljög Carl Bildt direkt när han hävdade att svenska åklagare enligt lag var förbjudna att förhöra Assange i London.

Det finns också bevis på att Carl Bildts utrikesdepartement i juli 2012 fick en diplomatisk not från regeringen i Ecuador som ställde sin ambassad i London till förfogande för förhör av Assange. Utrikesministeriet avvisade uppenbarligen detta erbjudande och informerade inte ens den tillförordnade åklagaren om saken.

Allt detta och mycket mer ger goda grunder att tro att den svenska regeringen har lagt sig i Assange-fallet från början, och att den har samordnat sin inblandning med regeringarna i Storbritannien och särskilt USA. Att tro något annat skulle kräva att man inställer allt förnuft och avfärdar en stor mängd tillgängligt bevis.

Om regeringen bestrider denna slutsats finns det åtminstone ett sätt att lösa frågan — att tillsätta en högt kvalificerad och framför allt oberoende utredningskommission för att granska den svenska regeringens och rättsväsendets uppförande i Assange-fallet. Tills detta eller något liknande händer finns det ingen anledning att tro på något som regeringen hävdar i saken.

2. "Fri att lämna ambassaden när som helst"

Ni skriver: "Herr Assange valde, frivilligt, att stanna kvar på Ecuadors ambassad och de svenska myndigheterna saknade kontroll över hans beslut att göra detta. Herr Assange var fri att lämna ambassaden när som helst."

Detta är ett tema som ofta har reciterats av olika tjänstemän. Sådana uttalanden kan betraktas som ytterligare exempel på "inblandning i ett pågående mål".

Som ni antagligen är medveten om, har Nils Melzer påpekat det orimliga i detta argument, till exempel: "Herr Assange var lika 'fri att lämna ambassaden' som någon som sitter i en gummibåt i en hajdamm".

Grunden för denna liknelse förklaras tydligt i hans brev till regeringen den 27 maj. Varför har ni valt att ignorera detta?

3. Var i så fall ligger ansvaret?

Ni verkar inte bestrida den särskilde rapportörens slutsats att Assange har utsatts för "grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning samt psykisk tortyr". Men ni förnekar att ansvaret för detta ligger hos de fyra berörda regeringarna, däribland Sveriges: "Ett sådant påstående saknar stöd i folkrätten, inklusive lagar om mänskliga rättigheter." Jag förmodar att herr Melzer vid ett senare tillfälle kommer att ytterligare förklara den rättsliga grunden för sin slutsats.

Men hur som helst återstår frågan: Var ligger ansvaret? Jag kan inte urskilja något svar på den frågan i ert brev av den 12 juli.

Ni skriver också att regeringen "bestämt tillbakavisar" hans slutsats att "de svenska myndigheterna hade.... andra grunder för sitt handlande än att utreda brottsligt beteende". Hans brev förklarar grunden för denna slutsats. Exakt vad är fel med hans förklaring?

4. "Strängt hypotetisk" utvisning

Ni skriver att "hittills har ingen begäran om utvisning gällande herr Assange riktats till Sverige. Varje diskussion om utvisning av herr Assange till tredje stat är därför strängt hypotetisk."

Varje sådan diskussion skulle med nödvändighet vara hypotetisk, men förvisso inte "strängt" hypotetisk. En förhandling om utvisning är planerad i London till slutet av februari 2020, och den nuvarande svenska åklagaren har uttryckt sin avsikt att ansöka om utlämnande av Julian Assange om och när detta blir möjligt. I så fall råder praktiskt taget inget tvivel om att USA skulle ansöka om hans utlämnande från Sverige, och använda sig av starka påtryckningar mot Sveriges regering och rättsväsende för att få igenom det. Om detta finns ingenting hypotetiskt.

Frågan blir då: Varför väcks denna fråga?

5. Högsta domstolens godkännande

Ni hänvisar till den svenska Högsta domstolens beslut i maj 2015 enligt vilket HD valde att inte upphäva beslutet att häkta Assange i hans frånvaro sedan HD funnit att det "stod i överensstämmelse med proportionalitetsprincipen samt att grunder saknades för att upphäva häktningsbeslutet".

Faktum är dock att domstolens beslut innefattar tydliga grunder för att upphäva häktningsbeslutet, exempelvis:

"Den nu mycket långa tid som häktningen har bestått måste vägas in i bedömningen och innebär ett ökat krav på de brottsutredande myndigheterna att undersöka vilka alternativa utredningsmöjligheter som står till buds för att driva förundersökningen framåt. I annat fall skulle en häktning — även med hänsyn till att den inte verkställts — kunna anses vara oförenlig med proportionalitetsprincipen."

Till slut beslöt domstolen att upprätthålla häktningsbeslutet eftersom åklagarmyndigheten "vidtagit åtgärder för att få till stånd ett förhör med JA i London."

Kort sagt var domstolen så kritisk mot åklagarsidans hantering av målet — särskilt dess brott mot proportionalitetsprincipen — att den uppenbarligen avsåg att upphäva häktningsbeslutet om det inte gjordes ett åtagande att förhöra Assange i London. Inför detta hot, åtog sig åklagarmyndigheten detta. Ännu ett år skulle dock gå innan förhöret äntligen hölls på Ecuadors ambassad, och då under omständigheter oförmånliga för Assange som ålagts av åklagaren.

Det är således grovt vilseledande att återropa detta HD-beslut för att tillbakavisa FN:s särskilde rapportörs kritik. Faktum är att utslaget tenderar att stärka hans slutsatser.

Jag planerar att publicera fler artiklar som delvis baseras på den föregående analysen. Ni är ytterst välkomna att kommentera denna i förväg, helst senast den 12 augusti i år.

Högaktfullt,

Al Burke

Den fullständiga texten av Elinor Hammarskjölds svar till Nils Melzer m.m. finns via
<https://www.julian-assange.se/tortyr.htm>

Regeringens svar framfördes den 9 augusti av Maria Jonsson, en kollega till Elinor Hammarskjöld som enligt uppgift var på semester. Det bestod av en enda mening: "Vi avstår från att lämna ytterligare kommentarer utan hänvisar till yttrandet till specialrapportören som gavs in den 12 juli 2019 (bifogas)." I fall det finns något tvivel: Hon "svarade" verkligen på frågor och kommentarer gällande ett officiellt dokument, vilka uppenbarligen hade setts och lästs, genom att bifoga en kopia av dokumentet ifråga.

När Nils Melzer tillfrågades om han vill kommentera, svarade han: "Deras svar talar för sig självt, alltså finns det ingen kommentar att ge." Men han avser att fortsätta att rapportera om dessa och dithörande frågor via sitt twitterkonto på <https://twitter.com/NilsMelzer>

Godtyckligt avvisande av FN-utslag om godtyckligt frihetsberövande

Den särskilde rapportören om tortyr m.m. är inte den första tjänsteman eller enhet inom FN som påtalat allvarliga fel med Sveriges regering och dess medarbetare för deras förföljelse av Julian Assange. FN:s Arbetsgrupp mot godtyckliga frihetsberövande (UNWGAD) fann 2015 att den brittiska och den svenska regeringens frihetsberövande av honom bröt mot FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter, och att han omgående bör frigges och beviljas lämplig kompensation.

De båda regeringarna avfärdade UNWGAD:s bedömning på samma godtyckliga och bedrägliga sätt som de reagerade på Nils Melzers kritik. Den f.d. ordföranden för UNWGAD, den norske professorn i rättsvetenskap Mads Andenæs uttalade sin åsikt att, om bedömningen gällt något annat land, hade Sverige och Storbritannien krävt att UNWGAD skulle åtlydas: "Det är inte bra för något land att få ett beslut gällande godtyckligt frihetsberövande emot sig. Om det internationella systemet för rättigheter mänskliga ska fungera, måste staterna lyda utslagen. Det finns inget annat sätt att hantera saken."

Men de bägge länderna har inte lytt utslaget och en propagandakampanj inleddes mot UNWGAD.

Förre brittiske diplomaten Craig Murray har påpekat att Sverige och Storbritannien "deltog fullt ut... i denna FN-procedur som är en mekanism som bägge staterna erkänner. Stater som Iran, Burma och Ryssland har frigivit fångar efter avgörande av denna FN-panel, som inte består av politiker eller diplomater utan av några av världens mest respekterade jurister... Det är sällsynt att länder förkastar utslag av denna FN-panel. Ingen demokrati har någonsin gjort det. Exempel från senare tid är Egypten och Uzbekistan.

"Det vore en utomordentlig försumlig handling av Storbritanniens och Sveriges regeringar att godta tribunalens auktoritet, delta till fullo i proceduren och sedan vägra att godta resultatet." Men det är precis vad de har gjort.

Ytterligare läsning

John Pilger, "Freeing Julian Assange: The last chapter". *Truthout*, 2016-02-06
<https://truthout.org/articles/freeing-julian-assange-the-last-chapter/>

"Julian Assange Hails U.N. Panel Calling for His Freedom."
Democracy Now!, 2016-02-05

www.democracynow.org/2016/2/5/a_significant_victory_julian_assange_hails

Jonathan Cook, "Why the Assange ruling is not 'ridiculous'." 2016-02-08
www.jonathan-cook.net/blog/2016-02-08/why-the-assange-ruling-is-not-ridiculous

Referenser

United Nations. Profile of Nils Melzer, Special Rapporteur on Torture, etc.
www.ohchr.org/en/issues/torture/srtorture/pages/nilsmelzer.aspx

Jack Newman, "United Nations human rights inspectors make 'unprecedented' cell visit to Julian Assange". *Mail Online*, 2019-05-19
www.dailymail.co.uk/news/article-7046065/United-Nations-human-rights-inspectors-visit-Julian-Assange-Belmarsh-prison-cell.html

United Nations, "UN expert criticizes States for 'ganging up' on Wikileaks' Assange; warns against extradition, fearing 'serious' rights violations." *UN News*, 2019-05-31
<https://news.un.org/en/story/2019/05/1039581>

United Nations, "UN expert says 'collective persecution' of Julian Assange must end now". *OHCHR*, 2019-05-31

Nils Melzer *et al.*, "U.N. Special Rapporteur Calls for Julian Assange to Be Freed, Citing 'Psychological Torture'." *Democracy Now!*, 2019-05-31
www.democracynow.org/2019/5/31/seg_1_julian_assange_please_update

Caitlin Johnstone, "BBC, Sky News Have Hidden Their Interviews With UN Expert On The Torture Of Assange". 2019-06-02
<https://caitlinjohnstone.com/2019/06/02/bbc-sky-news-have-hidden-their-interviews-with-un-expert-on-the-torture-of-assange/>

Tom Coburg, "UN torture expert says Assange's persecution 'very similar to historic witch-hunts'." *The Canary*, 2019-06-05
www.thecanary.co/feature/2019/06/06/un-torture-expert-says-assanges-persecution-very-similar-to-historic-witch-hunts-in-exclusive-interview/

"The Shaving Kit — Manufacturing The Julian Assange Witch-Hunt."
Media Lens, 2019-06-20
www.medialens.org/index.php/alerts/alert-archive/2019/908-the-shaving-kit-manufacturing-the-julian-assange-witch-hunt.htm

Tom Coburg, "UN Rapporteur questions Assange judge's role as more conflict of interest evidence emerges". *The Canary*, 2019-06-26
www.thecanary.co/uk/analysis/2019/06/26/un-rapporteur-questions-assange-judges-role-as-more-conflict-of-interest-evidence-emerges/

Nils Melzer, "Demasking the Torture of Julian Assange". *Medium*, 2019-06-26
<https://medium.com/@njmelzer/demasking-the-torture-of-julian-assange-b252ffdc768>

Nils Melzer, "Dismantling the Swedish 'Rape'-Narrative against Julian Assange". *Medium*, 2019-07-02

Nick Miller, "US wants to 'make an example' of Assange in jail, UN expert claims".
www.watoday.com.au/world/north-america/hunt-for-canadian-duo-suspected-of-lucas-fowler-killing-leads-to-polar-bear-20190728-p52bgb.html

www.julian-assange.se